

2011. évi CLXXXIX. törvény

Magyarország helyi önkormányzatairól¹

Az Országgyűlés elismeri és védi a helyi választópolgárok közösségének önkormányzáshoz való jogát.

A helyi önkormányzatok az egységes állami szervezetrendszer részeként hozzájárulnak az Alaptörvényben foglalt államcélok megvalósításához, elősegítik a jogszabályi kötelezettségek teljesítését.

Az Országgyűlés tisztelettel adózva hazánk haladó önkormányzati hagyományai előtt, az Alaptörvényben meghatározott önkormányzati jogok kiteljesítése, a helyi önkormányzáshoz szükséges feltételek megteremtése, a nemzeti együttműködés erősítése, a települések önfenntartási képességének elősegítése, valamint a helyi közösség öngondoskodásra való képességének erősítése érdekében - figyelembe véve a Helyi Önkormányzatok Európai Chartájában foglalt alapelveket - az Alaptörvény végrehajtására, az Alaptörvény 31. cikk (3) bekezdése, az 51. § (2) és (3) bekezdése tekintetében az Alaptörvény *T* cikk (1) bekezdése alapján a következő törvényt alkotja:

I. FEJEZET

A HELYI ÖNKORMÁNYZÁS ÁLTALÁNOS SZABÁLYAI

Értelmező rendelkezések

1. § E törvény alkalmazásában:

1. választópolgár: aki a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek választásán választójoggal rendelkezik,

2. kormányhivatal: a helyi önkormányzat törvényességi felügyeletét ellátó fővárosi vagy megyei kormányhivatal,

3. képviselő-testület határozata: normatív határozat és egyedi határozat.

Alapvető rendelkezések

2-9. §²

II. FEJEZET³

10-18. §⁴

¹ Kihirdetve: 2011. XII. 28.

² Hatályba lép: 2013. I. 1-jén.

³ Hatályba lép: 2013. I. 1-jén.

⁴ Hatályba lép: 2013. I. 1-jén.

III. FEJEZET

A HELYI ÖNKORMÁNYZATOK, SZERVEIK ÉS MŰKÖDÉSÜK

Értelmező rendelkezés

19. §⁵

A települési önkormányzatok

20. §⁶

21. § (1)⁷

(2) A megyei jogú város települési önkormányzat, amely - törvényben meghatározottak szerint, az abban foglalt kivételekkel - azokat a közszolgáltatásokat is biztosítja, melyek saját területén túl a megye egészére vagy nagy részére kiterjednek.

(3) Megyei jogú város a megyeszékhely város és az Országgyűlés által e törvény hatálybalépése előtt megyei jogúvá nyilvánított város.

(4) A megyei jogú város képviselő-testülete a közgyűlés.

A főváros és kerületei

Általános rendelkezések

22. §⁸

Feladat- és hatásköri szabályok

23-24. §⁹

A főváros és kerületei rendeletalkotása

25. §¹⁰

A főváros és a kerületi önkormányzatok gazdálkodása

⁵ Hatályba lép: 2013. I. 1-jén.

⁶ Hatályba lép: 2013. I. 1-jén.

⁷ Hatályba lép: 2013. I. 1-jén.

⁸ Hatályba lép: 2013. I. 1-jén.

⁹ Hatályba lép: 2013. I. 1-jén.

¹⁰ Hatályba lép: 2013. I. 1-jén.

26. §¹¹

Megyei önkormányzat

27. § (1) A megyei önkormányzat területi önkormányzat, amely törvényben meghatározottak szerint területfejlesztési, vidékfejlesztési, területrendezési, valamint koordinációs feladatokat lát el. A megyei önkormányzat képviselő-testülete a közgyűlés.

(2)¹²

(3)-(4)¹³

A helyi önkormányzati képviselő

A megbízatás keletkezése és megszűnése

28-31. §¹⁴

Jogok és kötelezettségek

32-34. §¹⁵

A helyi önkormányzati képviselők tiszteletdíja, juttatása, költségtérítése

35. §¹⁶

Összeférhetlenség

36. §¹⁷

Összeférhetlenségi eljárás

37. §¹⁸

¹¹ Hatályba lép: 2013. I. 1-jén.

¹² Hatályba lép: a 2014. évi általános önkormányzati választások napján.

¹³ Hatályba lép: 2013. I. 1-jén.

¹⁴ Hatályba lép: a 2014. évi általános önkormányzati választások napján.

¹⁵ Hatályba lép: a 2014. évi általános önkormányzati választások napján.

¹⁶ Hatályba lép: a 2014. évi általános önkormányzati választások napján.

¹⁷ Hatályba lép: a 2014. évi általános önkormányzati választások napján.

¹⁸ Hatályba lép: a 2014. évi általános önkormányzati választások napján.

Méltatlanság

38. §¹⁹

Vagyonnyilatkozat-tételi eljárás

39. §²⁰

A képviselő-testület bizottságának nem képviselő tagjaira vonatkozó külön szabályok

40. §²¹

A képviselő-testület

41-42. §²²

A képviselő-testület működése

43-50. §²³

51. § (1)-(3)²⁴

(4)²⁵ A helyi önkormányzat képviselő-testülete önkormányzati rendeletben meghatározhat tiltott, közösségellenes magatartásokat. A helyi önkormányzat képviselő-testülete e magatartás elkövetőjével szemben önkormányzati rendeletben ötvenezer forintig terjedő helyszíni bírság, illetve százötvenezer forintig terjedő közigazgatási bírság kiszabását rendelheti el, amely az önkormányzat saját bevételét képezi.

(5)²⁶

(6)²⁷

52-55. §²⁸

¹⁹ Hatályba lép: a 2014. évi általános önkormányzati választások napján.

²⁰ Hatályba lép: a 2014. évi általános önkormányzati választások napján.

²¹ Hatályba lép: a 2014. évi általános önkormányzati választások napján.

²² Hatályba lép: 2013. I. 1-jén.

²³ Hatályba lép: 2013. I. 1-jén.

²⁴ Hatályba lép: 2013. I. 1-jén.

²⁵ A 2012. évi XXXI. törvény 23. § (1) szerinti szöveggel lép hatályba.

²⁶ Hatályba lép: 2013. I. 1-jén.

²⁷ Hatályba lép: 2013. I. 1-jén.

Társult képviselő-testület

56. §²⁹

A képviselő-testület bizottságai

57-61. §³⁰

Településrészi önkormányzat

62. §³¹

A helyi önkormányzat tisztségviselői

Polgármester

63. § A polgármester megválasztását követően esküt tesz a képviselő-testület előtt és erről okmányt ír alá. Az eskü szövegét az 1. melléklet tartalmazza. A polgármester jogai és kötelezettségei a megválasztásával keletkeznek, a megbízatás megszűnésével szűnnek meg.

64. §³²

65-68. §³³

69-70. §³⁴

A főpolgármester, polgármester, a megyei önkormányzat közgyűlésének elnöke díjazása, költségtérítése

71. §³⁵

Összeférhetetlenség

72-73. §³⁶

²⁸ Hatályba lép: 2013. I. 1-jén.

²⁹ Hatályba lép: 2013. I. 1-jén.

³⁰ Hatályba lép: 2013. I. 1-jén.

³¹ Hatályba lép: 2013. I. 1-jén.

³² Hatályba lép: a 2014. évi általános önkormányzati választások napján.

³³ Hatályba lép: 2013. I. 1-jén.

³⁴ Hatályba lép: a 2014. évi általános önkormányzati választások napján.

³⁵ Hatályba lép: 2013. I. 1-jén.

Az alpolgármester

74-78. §³⁷
79. §³⁸

A főpolgármester-helyettes, az alpolgármester, a megyei önkormányzat közgyűlésének alelnöke díjazása, költségtérítése

80. §³⁹

A jegyző és az aljegyző

81-83. §⁴⁰

A polgármesteri hivatal, a megyei önkormányzati hivatal, a közös önkormányzati hivatal

84-86. §⁴¹

IV-V. FEJEZET⁴²

87-105. §⁴³

VI. FEJEZET

A HELYI ÖNKORMÁNYZATOK GAZDASÁGI ALAPJAI

Az önkormányzati vagyron

106. § (1)⁴⁴

³⁶ Hatályba lép: a 2014. évi általános önkormányzati választások napján.

³⁷ Hatályba lép: a 2014. évi általános önkormányzati választások napján.

³⁸ Hatályba lép: 2013. I. 1-jén.

³⁹ Hatályba lép: a 2014. évi általános önkormányzati választások napján.

⁴⁰ Hatályba lép: 2013. I. 1-jén.

⁴¹ Hatályba lép: 2013. I. 1-jén.

⁴² Hatályba lép: 2013. I. 1-jén.

⁴³ Hatályba lép: 2013. I. 1-jén.

⁴⁴ Hatályba lép: 2013. I. 1-jén.

(2) A helyi önkormányzat vagyona a tulajdonából és a helyi önkormányzatot megillető vagyoni értékű jogokból áll, amelyek az önkormányzati feladatok és célok ellátását szolgálják.

107. § A helyi önkormányzatot - törvényben meghatározott eltérésekkel - megilletik mindazok a jogok és terhelik mindazok a kötelezettségek, amelyek a tulajdonost megilletik, terhelik. A tulajdonost megillető jogok gyakorlásáról a képviselő-testület rendelkezik.

108. § A helyi önkormányzat kizárólagos tulajdonában álló nemzeti vagyon birtoklása, használata, hasznai szedésének joga, fenntartása, üzemeltetése, létesítése, fejlesztése, valamint felújítása a nemzeti vagyonról szóló törvényben szabályozott módon engedhető át másnak.

108/A. §⁴⁵ A nemzeti vagyonról szóló 2011. évi CXCVI. törvény 13. § (1) bekezdése szerinti versenyeztetés mellőzhető a helyi önkormányzat tulajdonában álló nemzeti vagyon gazdasági társaság részére, nem pénzbeli vagyoni hozzájárulásként történő rendelkezésre bocsátásakor.

109. § (1)⁴⁶ A képviselő-testület a helyi önkormányzat tulajdonában lévő nemzeti vagyonra a nemzeti vagyonról szóló törvény rendelkezései szerint az önkormányzati közfeladat átadásához kapcsolódva vagyonkezelői jogot létesíthet. Vagyonkezelői jog önkormányzati lakóépületre és egyes rendeltetésű épületre, társasházban lévő önkormányzati lakásra és nem lakás céljára szolgáló helyiségre kizárólag a helyi önkormányzat 100%-os tulajdonában álló gazdálkodó szervezettel, vagy annak 100%-os tulajdonában álló gazdálkodó szervezettel létesíthető, és kizárólag általuk gyakorolható. A vagyonkezelési szerződésnek a gazdálkodó szervezet tulajdonosi szerkezetében történő tulajdonos változás miatti megszűnésének esetére a nemzeti vagyonról szóló törvényben meghatározottak az irányadók.

(2)⁴⁷ A képviselő-testület kizárólag a nemzeti vagyonról szóló törvényben meghatározott személyekkel köthet vagyonkezelési szerződést.

(3) A vagyonkezelői jog átadása nem érinti az önkormányzati közfeladatok ellátásának kötelezettségét. A vagyonkezelői jog átadása az önkormányzati feladatellátás feltételeinek hatékony biztosítása, a vagyon állagának és értékének megőrzése, védelme, továbbá értékének növelése érdekében történhet.

(4) A képviselő-testület rendeletében határozza meg a vagyonkezelői jog ellenértékét, az ingyenes átengedés, a vagyonkezelői jog gyakorlásának, valamint a vagyonkezelés ellenőrzésének részletes szabályait.

(5) A helyi önkormányzat tulajdonában lévő védett természeti területek és értékek, az erdők, védőerdők, a műemlékingatlanok, védetté nyilvánított kulturális javak, valamint történeti (régészeti) emlékek tekintetében az illetékes miniszter, a védművek és védelmi létesítmények esetében az illetékes szerv hozzájárulása szükséges a vagyonkezelői jog létesítéséhez.

(6)⁴⁸ A vagyonkezelő a vagyon felújításáról, pótlólagos beruházásáról legalább a vagyoni eszközök elszámolt értékcsökkenésének megfelelő mértékben köteles gondoskodni és e célokra az értékcsökkenésnek megfelelő mértékben tartalékot képezni. Ha a vagyonkezelő olyan közfeladatot lát el, amely után bevételének több mint fele az államháztartás valamely alrendszeréből származik, a helyi önkormányzat a vagyonkezelési szerződésben részletezett

⁴⁵ Beiktatta: 2012. évi LXXXIV. törvény 23. § (3). Hatályos: 2012. VI. 30-tól.

⁴⁶ A 2011. évi CXCVI. törvény 29. § (1) szerinti szöveggel lép hatályba.

⁴⁷ A 2011. évi CXCVI. törvény 29. § (2) szerinti szöveggel lép hatályba.

⁴⁸ A 2011. évi CXCVI. törvény 29. § (3) szerinti szöveggel lép hatályba.

feltételekkel a bevételekben meg nem térülő elszámolt értékcsökkenésnek megfelelő összeg erejéig elengedheti a vagyongazdálkodókat a helyi önkormányzattal szemben fennálló, a kezelt vagyonnal összefüggő hosszú lejáratú kötelezettségét. Ez esetben a vagyongazdálkodó e bekezdés szerinti kötelezettsége a bevételekben megtérülő értékcsökkenés összegéig áll fenn.

(7) A vagyongazdálkodó a vagyongazdálkodásába vett vagyon használatából, működtetéséből származó bevételeit, illetve közvetlen költségeit és ráfordításait elkülönítetten köteles nyilvántartani oly módon, hogy az a saját vagyonnal folytatott vállalkozási tevékenységéből származó bevételeitől, költségeitől és ráfordításaitól egyértelműen elhatárolható legyen.

(8) A vagyongazdálkodó a tulajdonosi ellenőrzést köteles tűrni, az ellenőrzés érdekében kötelezhető minden közérdekből nyilvános adat, valamint - az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló törvény rendelkezéseit nem sértő - az önkormányzati vagyonra és vagyongazdálkodásra vonatkozó adat szolgáltatására és okirat bemutatására.

(9) A vagyongazdálkodói jog létesítése nem keletkeztethet a közfeladat ellátásával összefüggésben központi költségvetési többlettámogatási igényt.

(10) A helyi önkormányzat a határozatlan idejű, illetve határozott idejű vagyongazdálkodási szerződést rendkívüli felmondással akkor szüntetheti meg, ha

a) a vagyongazdálkodó a számára jogszabályban előírt kötelezettségét megsérti, vagy a vagyongazdálkodási szerződésben előírt kötelezettségét súlyosan megszegi;

b) a vagyongazdálkodó a vele szemben a vagyongazdálkodási szerződés megkötését megelőzően megindult csőd- vagy felszámolási eljárásról a helyi önkormányzatot nem tájékoztatta, vagy a vagyongazdálkodóval szemben a vagyongazdálkodási szerződés hatályának időtartama alatt csőd- vagy felszámolási eljárás indul;

c) a vagyongazdálkodó adó-, illeték-, vám- vagy társadalombiztosítási járulék tartozása több mint hat hónapja lejárt, és ennek megfizetésére halasztást nem kapott.

(11) A helyi önkormányzat tulajdonában lévő vagyon vagyongazdálkodásba adása illetékmentes.

(12)⁴⁹ Azonnali felmondásnak van helye, ha a vagyongazdálkodó a vagyongazdálkodásba adott önkormányzati vagyonnal a vállalt önkormányzati közfeladatot nem látja el, vagy a vagyongazdálkodásába adott vagyonban kárt okoz.

110. § (1) A helyi önkormányzat tulajdonába tartozó vagyonelemekről kormányrendeletben meghatározott módon nyilvántartást kell vezetni. Az önkormányzati vagyonnyilvántartás (vagyonkataszter) folyamatos vezetéséért, az adatok hitelességéért a jegyző felelős.

(2) Az önkormányzati törzsvagyont a többi vagyontárgytól elkülönítve kell nyilvántartani. Az éves zárszámadáshoz a vagyonállapotról vagyonkimutatást kell készíteni.

(3) Amennyiben törvény másképp nem rendelkezik, a helyi önkormányzat társulásba bevitt vagyonát a társuló helyi önkormányzat vagyonaként kell nyilvántartani, a vagyonnövekmény a társult helyi önkormányzatok közös vagyona, és arra a Polgári Törvénykönyv közös tulajdonra vonatkozó szabályait kell alkalmazni.

Az önkormányzat gazdálkodása

111-116. §⁵⁰

⁴⁹ A 2011. évi CXCVI. törvény 29. § (4) szerinti szöveggel lép hatályba.

⁵⁰ Hatályba lép: 2013. I. 1-jén.

A helyi önkormányzatok feladatfinanszírozási rendszere

117-118. §⁵¹

A helyi önkormányzatok belső kontrollrendszere

119-120. §⁵²

Adósságrendezés

121-124. §⁵³

VII. FEJEZET

***A HELYI ÖNKORMÁNYZATOK ÉS A KÖZPONTI ÁLLAMI SZERVEK
KAPCSOLATA, A HELYI ÖNKORMÁNYZATOK TÖRVÉNYESSÉGI
FELÜGYELETE***

125-131. §⁵⁴

A helyi önkormányzatok törvényességi felügyelete

A törvényességi felügyelet eszközei, terjedelme

132. § (1) A kormányhivatal a helyi önkormányzatok törvényességi felügyelete körében az Alaptörvényben meghatározott feladat- és hatáskörökön túl:

- a) törvényességi felhívással élhet;
- b) kezdeményezheti a képviselő-testület összehívását, valamint e törvényben meghatározott esetben összehívja a képviselő-testület ülését;
- c) kezdeményezheti a Kormánynál, hogy indítványozza az Alkotmánybíróságnál az önkormányzati rendelet Alaptörvénnyel való összhangjának felülvizsgálatát;
- d) kezdeményezheti a törvényszéknél az önkormányzat határozatának felülvizsgálatát;
- e) kezdeményezheti a határozathozatali, feladat ellátási kötelezettségét nem teljesítő helyi önkormányzattal szemben bírósági eljárás megindítását, a határozathozatal pótlásának elrendelését;
- f) javasolhatja a helyi önkormányzatok törvényességi felügyeletéért felelős miniszternek, hogy kezdeményezze a Kormánynál az Alaptörvénnyel ellentétesen működő képviselő-testület feloszlását;

⁵¹ Hatályba lép: 2013. I. 1-jén.

⁵² Hatályba lép: 2013. I. 1-jén.

⁵³ Hatályba lép: 2013. I. 1-jén.

⁵⁴ Hatályba lép: 2013. I. 1-jén.

g) kezdeményezheti a Magyar Államkincstárnál a központi költségvetésből járó támogatás jogszabályban meghatározott részének visszatartását vagy megvonását;

h) pert indíthat a sorozatos törvénysértést elkövető polgármester tisztségének megszüntetése iránt;

i) fegyelmi eljárást kezdeményezhet a helyi önkormányzat polgármestere ellen és a polgármesternél a jegyző ellen;

j) kezdeményezheti a helyi önkormányzat gazdálkodását érintő vizsgálat lefolytatását az Állami Számvevőszéknél;

k) szakmai segítséget nyújt a helyi önkormányzatnak a feladat- és hatáskörébe tartozó ügyben;

l) törvényességi felügyeleti bírságot szabhat ki a helyi önkormányzatra az e törvényben meghatározott esetekben.

(2) A kormányhivatal törvényességi felügyeleti eljárásának célja a helyi önkormányzat képviselő-testülete, bizottsága, részönkormányzata, polgármestere, főpolgármestere, megyei közgyűlés elnöke, társulása, jegyzője (a továbbiakban: érintett) működése jogszerűségének biztosítása

(3) A kormányhivatal törvényességi felügyeleti eljárásában vizsgálja a helyi önkormányzat:

a) szervezetének, működésének, döntéshozatali eljárásának jogszerűségét;

b) döntéseinek (rendelet, határozat) jogszerűségét;

c) törvényen alapuló jogalkotási, továbbá jogszabályon alapuló döntési és feladat-ellátási (közszolgáltatási) kötelezettségének teljesítését.

(4) Nem terjed ki a kormányhivatal törvényességi felügyeleti eljárása - az (5) bekezdésben foglalt kivétellel - azokra a helyi önkormányzat és szervei által hozott határozatokra:

a) amelyek alapján munkaügyi vitának vagy közszolgálati jogviszonyból származó vitának vagy

b) jogszabályban meghatározott bírósági vagy közigazgatási hatósági eljárásnak van helye,

c) amelyet a képviselő-testület mérlegelési jogkörében hozott, a mérlegelési jogkörben hozott döntések esetében a kormányhivatal kizárólag a döntéshozatali eljárás jogszerűségét vizsgálhatja.

(5) A kormányhivatal törvényességi felügyeleti eljárása kiterjed a (4) bekezdésben felsorolt határozatokra is a (3) bekezdés a) pontjában meghatározott körben, továbbá a (4) bekezdés a) pontja esetében, ha a határozat a munkavállaló javára történő jogszabálysértést tartalmaz.

A kormányhivatal információkérési joga

133. § (1) A kormányhivatal a helyi önkormányzat feladat- és hatáskörébe tartozóan az érintettől információt, adatot kérhet, konzultációt kezdeményezhet, amelyeknek az érintett a megadott határidőn belül köteles eleget tenni.

(2) A kormányhivatal javaslattal élhet a helyi önkormányzat működésére, szervezetére, döntéshozatali eljárására vonatkozóan. A javaslatot a helyi önkormányzat képviselő-testülete köteles megtárgyalni és arról döntést hozni. A javaslat elutasításának indokát a helyi önkormányzat köteles a kormányhivatallal ismertetni.

A törvényességi felhívás

134. § (1) Ha a kormányhivatal jogszabálysértést észlel, a törvényességi felügyelet körében legalább harminc napos határidő tűzésével felhívja az érintettet annak megszüntetésére. Az érintett a felhívásban foglaltakat köteles megvizsgálni és a megadott határidőn belül az annak alapján tett intézkedéséről vagy egyet nem értéséről a kormányhivatalt írásban tájékoztatni.

(2) A megadott határidő eredménytelen leteltét követően a kormányhivatal a törvényességi felügyeleti eljárás egyéb eszközeinek alkalmazásáról mérlegelési jogkörben dönt.

A képviselő-testület ülésének összehívása

135. § (1) A kormányhivatal kezdeményezi a polgármesternél a képviselő-testület ülésének összehívását, ha törvényességi kérdések képviselő-testület által történő megtárgyalása a helyi önkormányzat törvényes működésének biztosítása érdekében indokolt.

(2) Ha a polgármester a kormányhivatal képviselő-testületi ülésének összehívására tett javaslatának és a 44. § szerint tett indítványnak tizenöt napon belül nem tesz eleget, a képviselő-testület ülését a kormányhivatal hívja össze. Az ülés összehívása során a kormányhivatal eltérhet a helyi önkormányzat szervezeti és működési szabályzatában meghatározott szabályoktól.

Önkormányzati rendelet Alaptörvénybe ütközése esetére alkotmánybíróági felülvizsgálat kezdeményezése, önkormányzati rendelet jogszabállyal való összhangja bíróági felülvizsgálatának kezdeményezése

136. § (1) Az önkormányzati rendelet Alaptörvénybe ütközése esetén a kormányhivatal a helyi önkormányzatok törvényességi felügyeletéért felelős miniszter útján, az Alkotmánybíróaságról szóló törvényben meghatározott formai és tartalmi követelményeknek megfelelő indítvány tervezetének megküldésével egyidejűleg kezdeményezi a Kormánynál az önkormányzati rendelet alkotmánybíróági felülvizsgálatának indítványozását. A kormányhivatal az indítványt a Kormánynak megküldött kezdeményezéssel egyidejűleg megküldi az érintett helyi önkormányzatnak.

(2) A kormányhivatal a helyi önkormányzat tájékoztatásának kézhezvételétől vagy a tájékoztatás adására nyitva álló határidő eredménytelen elteltétől számított tizenöt napon belül kezdeményezheti a Kúriánál az önkormányzati rendelet jogszabállyal való összhangjának felülvizsgálatát. A bíróági eljárás megindításával egyidejűleg az indítványt a kormányhivatal megküldi az érintett helyi önkormányzatnak.

(3) Az önkormányzati rendelet felülvizsgálatára irányuló bíróági indítvány tartalmazza:

- a)* a Kúria által vizsgálandó önkormányzati rendeletet;
- b)* az önkormányzati rendelet jogszabálysértőnek talált rendelkezésének megjelölését;
- c)* azon jogszabályi rendelkezés megjelölését, amelyet az önkormányzati rendelet sért;
- d)* annak okát, hogy a kormányhivatal az adott rendelkezést miért tartja jogszabálysértőnek.

(4) Az önkormányzati rendelet felülvizsgálatára vonatkozó bíróági eljárás szabályait és a bíróági döntés jogkövetkezményeit a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló törvény tartalmazza.

A helyi önkormányzati jogalkotási kötelezettség elmulasztásának megállapítása

137. § (1) A kormányhivatal a helyi önkormányzat egyidejű tájékoztatása mellett kezdeményezi a Kúriánál a helyi önkormányzat jogalkotási kötelezettsége elmulasztásának megállapítását, ha a helyi önkormányzat törvényen alapuló jogalkotási kötelezettségét elmulasztotta.

(2) A jogalkotási kötelezettség elmulasztásának megállapítására irányuló bírósági indítvány tartalmazza:

a) azon törvényi rendelkezés megjelölését, amely alapján a helyi önkormányzat jogalkotási kötelezettsége fennáll;

b) annak okát, hogy a kormányhivatal miért tartja a jogalkotási kötelezettség elmulasztását megállapíthatónak;

c) a jogalkotási kötelezettség elmulasztásával összefüggő, a mulasztás elbírálásához szükséges önkormányzati rendeletet.

(3) Ha a helyi önkormányzat a Kúria által megadott határidőn belül nem tesz eleget jogalkotási kötelezettségének, a kormányhivatal a határidő leteltét követő harminc napon belül kezdeményezi a Kúriánál a mulasztás kormányhivatal által történő orvoslásának az elrendelését.

(4) A helyi önkormányzat jogalkotási kötelezettsége elmulasztásának megállapítására irányuló bírósági eljárás szabályait és a bírósági döntés jogkövetkezményeit a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló törvény tartalmazza.

A helyi önkormányzat törvényen alapuló jogalkotási kötelezettsége pótlása

138. § (1) A kormányhivatal vezetője a rendeletet a helyi önkormányzat nevében, az önkormányzati rendeletre irányadó szabályok szerint alkotja meg azzal, hogy a rendeletet a kormányhivatal vezetője írja alá és a Magyar Közlönyben kell kihirdetni.

(2) A kihirdetett rendeletet a kormányhivatal megküldi a helyi önkormányzatnak. A jegyző gondoskodik a kihirdetett rendeletnek a szervezeti és működési szabályzatban az önkormányzati rendeletek kihirdetésére meghatározott szabályokkal azonos módon történő közzétételéről.

(3) A kormányhivatal vezetője által a helyi önkormányzat nevében megalkotott rendelet helyi önkormányzati rendeletnek minősül azzal, hogy annak módosítására és hatályon kívül helyezésére a helyi önkormányzat kizárólag a következő önkormányzati választást követően jogosult, ez idő alatt a módosításra a kormányhivatal vezetője jogosult.

Az önkormányzati határozat elleni bírósági eljárás kezdeményezési joga

139. § (1) A kormányhivatal a helyi önkormányzat tájékoztatásának kézhezvételétől vagy a tájékoztatás adására nyitva álló határidő eredménytelen elteltétől számított tizenöt napon belül kezdeményezheti a törvényszéknél az önkormányzati határozat felülvizsgálatát.

(2) Ha a jogszabálysértő önkormányzati határozat végrehajtása a közérdek súlyos sérelmével vagy elháríthatatlan kárral járna, a törvényszék a határozat végrehajtását felfüggeszti.

Önkormányzati határozathozatali és feladat-ellátási kötelezettség elmulasztása

140. § (1) A kormányhivatal a helyi önkormányzat tájékoztatásának kézhezvételétől vagy a tájékoztatás adására nyitva álló határidő eredménytelen leteltétől számított tizenöt napon belül kezdeményezheti a törvényszéknél a helyi önkormányzat törvényen alapuló:

a) határozathozatali kötelezettsége elmulasztásának megállapítását és a határozat meghozatalára való kötelezést, vagy

b) feladat-ellátási (közszolgáltatási) kötelezettsége elmulasztásának megállapítását és a feladat elvégzésére való kötelezést.

(2) A határozathozatali, feladat-ellátási kötelezettség elmulasztásának megállapítására irányuló bírósági indítvány tartalmazza:

a) azon törvényi rendelkezés megjelölését, amely alapján a helyi önkormányzat határozathozatali, feladat-ellátási kötelezettsége fennáll, és

b) annak okát, hogy a kormányhivatal miért tartja a határozathozatali, feladat-ellátási kötelezettség elmulasztását megállapíthatónak.

(3) A kormányhivatal kezdeményezésére a törvényszék megállapítja a határozathozatali kötelezettség elmulasztását és határidő tűzésével kötelezi az önkormányzatot a határozat meghozatalára.

(4) A kormányhivatal kezdeményezésére a törvényszék megállapítja a mulasztást és határidő tűzésével kötelezi a helyi önkormányzatot, hogy biztosítsa a feladat-ellátást (közszolgáltatást).

(5) Ha a helyi önkormányzat a törvényszék által megadott határidőn belül nem tesz eleget határozathozatali kötelezettségének, a kormányhivatal a határidő leteltét követő harminc napon belül kezdeményezheti a törvényszéknél a mulasztás kormányhivatal által történő pótlásának az elrendelését az önkormányzat költségére.

Törvényességi felügyeleti bírság megállapítása

141. § (1) A kormányhivatal a helyi önkormányzattal szemben törvényességi felügyeleti bírságot állapíthat meg,

a) ha a jegyző a kormányhivatal felhívása ellenére a megadott határidőn belül nem tesz eleget a jegyzőkönyv megküldési kötelezettségének;

b) ha a polgármester, a jegyző határidőben nem tesz eleget a kormányhivatal információkérésre irányuló megkeresésének;

c) ha a törvényszék megállapítja, hogy a helyi önkormányzat jogalkotási, határozathozatali, feladat-ellátási (közszolgáltatási) kötelezettségének nem tett eleget és a bíróság által tűzött határidő eredménytelenül eltelt;

d) ha a kormányhivatal kezdeményezése alapján a képviselő-testület nem folytatja le határidőben a polgármester, valamint a polgármester a jegyző ellen a fegyelmi eljárást.

(2) A törvényességi felügyeleti bírság legkisebb összege esetenként a köztisztviselői illetményalap, legmagasabb összege esetenként a köztisztviselői illetményalap tízszerese.

(3) A törvényességi felügyeleti bírság ugyanazon kötelezettség ismételt megszegése vagy más kötelezettségzegés esetén ismételten is kiszabható.

(4) A törvényességi felügyeleti bírság kiszabásánál a kormányhivatal figyelembe veszi:

a) a jogellenes kötelezettségzegés súlyát;

b) a helyi önkormányzat költségvetési helyzetét, és

c) az előző bírságok számát és mértékét.

(5) A kormányhivatal bírságot megállapító döntésének bírósági felülvizsgálatát kérheti a helyi önkormányzat a döntés közlésétől számított tizenöt napon belül.

(6) A kormányhivatal bírságot megállapító döntésére a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló törvény előírásait megfelelően kell alkalmazni.

(7) A törvényszék a kormányhivatal döntését megváltoztathatja, a kormányhivatal új eljárás lefolytatására nem kötelezhető.

A bírósági eljárás kezdeményezésének közös szabályai

142. § (1) A 132. § (1) bekezdés *h*) pontja esetében a kormányhivatal által kezdeményezett bírósági eljárásra a 70. § rendelkezéseit megfelelően kell alkalmazni.

(2) A 139-140. § szerinti jogszabálysértések megszüntetésére irányuló pert a helyi önkormányzat vagy a polgármester ellen lehet megindítani.

(3) A kormányhivatalnak a helyi önkormányzattal szemben törvényességi felügyeleti bírságot megállapító döntése ellen a pert a kormányhivatal ellen kell megindítani.

(4) Az önkormányzati határozat bírósági felülvizsgálata, az önkormányzat határozathozatali és feladat-ellátási kötelezettsége elmulasztásának megállapítása iránt, valamint a kormányhivatal törvényességi felügyeleti bírságot megállapító határozatának bírósági felülvizsgálata iránt indított perekben a polgári perrendtartásról szóló törvény közigazgatási perekre vonatkozó fejezetének rendelkezéseit az e törvényben foglalt eltéréseknek megfelelően kell alkalmazni, e perekben a törvényszék jár el.

Záró rendelkezések

Felhatalmazó rendelkezés

143. § (1) Felhatalmazást kap a Kormány, hogy rendeletben állapítsa meg:

*a)*⁵⁵

b) a helyi önkormányzat tulajdonába tartozó vagyonelemek nyilvántartásának szabályait;

*c)-d)*⁵⁶

e) a helyi önkormányzatok törvényességi felügyeletének részletes szabályait.⁵⁷

(2) Felhatalmazást kap a helyi önkormányzatok törvényességi felügyeletéért felelős miniszter, hogy az önkormányzati rendeletnek és a jegyzőkönyvnek a kormányhivatal részére történő megküldése rendjét rendeletben szabályozza.⁵⁸

(3)⁵⁹

(4) Felhatalmazást kap a helyi önkormányzat képviselő-testülete, hogy rendeletben határozza meg:

*a)-d)*⁶⁰

e) a kirívóan közösségellenes magatartásokat, valamint a magatartás elkövetőjével szembeni pénzbírság kiszabásának szabályait;

*f)*⁶¹

*g)-h)*⁶²

⁵⁵ Hatályba lép: 2013. I. 1-jén.

⁵⁶ Hatályba lép: 2013. I. 1-jén.

⁵⁷ Lásd: 119/2012. (VI. 26.) Korm. rendelet.

⁵⁸ Lásd: 23/2012. (IV. 25.) KIM rendelet.

⁵⁹ Hatályba lép: 2013. I. 1-jén.

⁶⁰ Hatályba lép: 2013. I. 1-jén.

⁶¹ Hatályba lép: a 2014. évi általános önkormányzati választások napján.

⁶² Hatályba lép: 2013. I. 1-jén.

i) azon vagyonelemeket, amelyekre a helyi önkormányzat vagyonkezelői jogot létesíthet, továbbá a vagyonkezelői jog megszerzésének, gyakorlásának, valamint a vagyonkezelés ellenőrzésének szabályait.

Hatályba léptető rendelkezések

144. § (1) E törvény a (2)-(4) bekezdésben foglalt kivétellel 2012. január 1-jén lép hatályba.

(2) Az 51. § (4) bekezdés és a 143. § (4) bekezdés *e*) pontja 2012. április 15-én lép hatályba.

(3) A 2-20. §, a 21. § (1) bekezdés, a 22-26. §, a 27. § (3)-(4) bekezdés, a 41-51. § (3) bekezdés, az 51. § (5) bekezdés - 62. §, a 65-68. §, a 71. §, a 79-105. §, a 106. § (1) bekezdés, a 111-131. §, a 143. § (1) bekezdés *a*), *c*), *d*) pontja, a 143. § (3) bekezdés, a 143. § (4) bekezdés *a*)-*d*), *g*), *h*) pontja, a 146. §, a 156. § (2) bekezdés, valamint a 157. § 2013. január 1-jén lép hatályba.

(4) A 27. § (2) bekezdés, a 28-40. §, a 64. §, a 69-70. §, a 72-78. §, a 143. § (4) bekezdés *f*) pontja, a 154. §, a 156. § (3) bekezdése, valamint a 158. § a 2014. évi általános önkormányzati választások napján lép hatályba.

Az Alaptörvény sarkalatosságra vonatkozó követelményének való megfelelés

145. §⁶³ E törvény 1-83. §-ai, a 84. § (1)-(4) bekezdése, a 85-109. §-ai, a 125-144. §-ai, a 146. §, 146/A. §, a 148. §, a 153-154. §-ai, a 156. §-a, valamint a 158. § *b*) pontja az Alaptörvény 31. cikk (3) bekezdése alapján sarkalatosnak minősülnek.

Átmeneti rendelkezések

146. §⁶⁴

146/A. §⁶⁵ Az 51. § (4) bekezdésében meghatározott közigazgatási bírság kiszabásával kapcsolatos hatáskör a jegyzőre is átruházható.

Módosító rendelkezések

147-153. §⁶⁶

154. §⁶⁷

155. §⁶⁸

⁶³ Módosította: 2012. évi XXXI. törvény 23. § (5).

⁶⁴ Hatályba lép: 2013. I. 1-jén.

⁶⁵ Beiktatta: 2012. évi XXXI. törvény 23. § (3). Hatályos: 2012. IV. 15-től.

⁶⁶ Hatályon kívül helyezve: 2010. évi CXXX. törvény 12. § alapján. Hatálytalan: 2012. I. 2-től.

⁶⁷ Nem lép hatályba a 2012. évi LXXXIV. törvény 23. § (4) bekezdése alapján.

⁶⁸ Nem lép hatályba a 2011. évi CCI. törvény 435. § (2) alapján.

Hatályon kívül helyező rendelkezések

156. § (1)⁶⁹

(2)⁷⁰

(3)⁷¹

157. §⁷²

158. §⁷³

1. melléklet a 2011. évi CLXXXIX. törvényhez

A polgármester, az önkormányzati képviselő esküjének szövege

„Én, *(eskütevő neve)* becsületesemre és lelkiismeretemre fogadom, hogy Magyarországhoz és annak Alaptörvényéhez hű leszek; jogszabályait megtartom és másokkal is megtartatom; *(a tisztség megnevezése)* tisztségemből eredő feladataimat a *(megye vagy település vagy kerület)* fejlődésének előmozdítása érdekében lelkiismeretesen teljesítem, tisztségemet a magyar nemzet javára gyakorlom.

(Az eskütevő meggyőződése szerint)

Isten engem úgy segítse!”

2. melléklet a 2011. évi CLXXXIX. törvényhez

Vagyon-, jövedelem- és gazdasági érdekeltségi nyilatkozat helyi önkormányzati képviselő’ (polgármester, alpolgármester), valamint a vele közös háztartásban élő házaspár- vagy élettárs- és gyermeke számára

A nyilatkozatot adó személye

1. A nyilatkozatot adó:

a) helyi önkormányzati képviselő, polgármester, alpolgármester (a továbbiakban együtt: képviselő)

b) a képviselővel közös háztartásban élő házaspár- vagy élettárs (a továbbiakban: házaspár-/élettárs)

c) a képviselővel közös háztartásban élő gyermek (a továbbiakban: gyermek)

2. A képviselő neve:

3. A házaspár-/élettárs neve:

4. A gyermek neve:

⁶⁹ Hatályon kívül helyezve: 2010. évi CXXX. törvény 12. § alapján. Hatálytalan: 2012. I. 2-től.

⁷⁰ Hatályba lép: 2013. I. 1-jén.

⁷¹ Hatályba lép: a 2014. évi általános önkormányzati választások napján.

⁷² Hatályba lép: 2013. I. 1-jén.

⁷³ Hatályba lép: a 2014. évi általános önkormányzati választások napján.

A. Rész

VAGYONI NYILATKOZAT

I. Ingatlanok

1.

a) A település neve, ahol az ingatlan fekszik (Budapesten kerület is):

b) Az ingatlan területnagysága:

c) Művelési ága (vagy a művelés alól kivett terület elnevezése):

d) Az épület fő rendeltetés szerinti jellege (lakóház, üdülő, gazdasági épület stb.), az épület alapterülete:

e) Az ingatlan jogi jellege (társasház, szövetkezeti ház, műemlék, bányatelek stb.):

f) A nyilatkozó jogállása (tulajdonos, bérlő stb.):

g) Közös tulajdon esetén a tulajdoni hányad mértéke:

h) A szerzés jogcíme, ideje (a jogviszony kezdete):

2.

a) A település neve, ahol az ingatlan fekszik (Budapesten kerület is):

b) Az ingatlan területnagysága:

c) Művelési ága (vagy a művelés alól kivett terület elnevezése):

d) Az épület fő rendeltetés szerinti jellege (lakóház, üdülő, gazdasági épület stb.), az épület alapterülete:

e) Az ingatlanjogi jellege (társasház, szövetkezeti ház, műemlék, bányatelek stb.):

f) A nyilatkozó jogállása (tulajdonos, bérlő stb.):

g) Közös tulajdon esetén a tulajdoni hányad mértéke:

h) A szerzés jogcíme, ideje (a jogviszony kezdete):

3.

a) A település neve, ahol az ingatlan fekszik (Budapesten kerület is):

b) Az ingatlan területnagysága:

c) Művelési ága (vagy a művelés alól kivett terület elnevezése):

d) Az épület fő rendeltetés szerinti jellege (lakóház, üdülő, gazdasági épület stb.), az épület alapterülete:

e) Az ingatlan jogi jellege (társasház, szövetkezeti ház, műemlék, bányatelek stb.):

f) A nyilatkozó jogállása (tulajdonos, bérlő stb.):

g) Közös tulajdon esetén a tulajdoni hányad mértéke:

h) A szerzés jogcíme, ideje (a jogviszony kezdete):

4.

a) A település neve, ahol az ingatlan fekszik (Budapesten kerület is):
.....

b) Az ingatlan területnagysága:

c) Művelési ága (vagy a művelés alól kivett terület elnevezése):
.....

d) Az épület fő rendeltetés szerinti jellege (lakóház, üdülő, gazdasági épület stb.), az épület alapterülete:

e) Az ingatlan jogi jellege (társasház, szövetkezeti ház, műemlék, bányatelek stb.):
.....

f) A nyilatkozó jogállása (tulajdonos, bérlő stb.):

g) Közös tulajdon esetén a tulajdoni hányad mértéke:

h) A szerzés jogcíme, ideje (a jogviszony kezdete):

II. Nagy értékű ingóságok

1. Gépjárművek:

a) személygépkocsi: típus

a szerzés ideje, jogcíme: típus

a szerzés ideje jogcíme: típus

a szerzés ideje, jogcíme: típus

b) tehergépjármű, autóbusz: típus

a szerzés ideje, jogcíme: típus

a szerzés ideje, jogcíme: típus

a szerzés ideje, jogcíme: típus

c) motorkerékpár: típus

a szerzés ideje, jogcíme: típus

a szerzés ideje, jogcíme: típus

a szerzés ideje, jogcíme: típus

2. Vízi vagy légi jármű:

a) jellege:

típusa:

a szerzés ideje, jogcíme:

b) jellege:

típusa:

a szerzés ideje jogcíme:

3. Védett műalkotás, védett gyűjtemény:

a) egyedi alkotások: megnevezés db

a szerzés ideje jogcíme: megnevezés db

a szerzés ideje jogcíme: megnevezés db

a szerzés ideje, jogcíme:

b) gyűjtemény: megnevezés db

a szerzés ideje, jogcíme: megnevezés db

a szerzés ideje, jogcíme: megnevezés db
a szerzés ideje, jogcíme:

4. Egyéb, darabonként vagy készletenként (gyűjteményenként) a mindenkori köztisztviselői illetményalap hathavi összegét meghaladó értékű ingóság:

- a) megnevezés:
- a szerzés ideje, jogcíme:
- b) megnevezés:
- a szerzés ideje, jogcíme:
- c) megnevezés:
- a szerzés ideje, jogcíme:
- d) megnevezés:
- a szerzés ideje, jogcíme:
- e) megnevezés:
- a szerzés ideje jogcíme:

5. Értékpapírban elhelyezett megtakarítás vagy egyéb befektetés (részvény, kötvény, részjegy, nagy értékű biztosítás stb.):

- megnevezés:
- névérték, biztosítási összeg:
- megnevezés:
- névérték, biztosítási összeg:
- megnevezés:
- névérték, biztosítási összeg:
- megnevezés:
- névérték, biztosítási összeg:
- megnevezés:
- névérték, biztosítási összeg:

6. Takarékbetétben elhelyezett megtakarítás:Ft

7. A mindenkori köztisztviselői illetményalap hathavi összegét meghaladó készpénz:
Ft

8. Az összességében a mindenkori köztisztviselői illetményalap hathavi összegét meghaladó pénzügyi számlakövetelés vagy más, szerződés alapján fennálló pénzkövetelés:

- a) pénzügyi számlakövetelés:
 - forintban:
 - devizában (forintértéken):
- b) más szerződés alapján fennálló pénzkövetelés összege:Ft

9. Más, jelentősebb értékű vagyontárgyak, ha azok együttes értéke a mindenkori köztisztviselői illetményalap hathavi összegét meghaladja:

- megnevezés:
- megnevezés:
- megnevezés:

megnevezés:
megnevezés:

III. Tartozások

Ebben a rovatban kérjük feltüntetni a köztartozás címén, valamint a pénzüintézzettel vagy magánszemélyekkel szemben esetlegesen fennálló tartozásait

1. Köztartozás (adó, vám, illeték, tb-járulék stb.): forint
2. Pénzüintézzettel szembeni tartozás (hitel, kölcsön stb.): forint
3. Magánszemélyekkel szembeni tartozás: forint

IV. Egyéb közlendők

.....
...
.....
...
.....
...
.....
...
.....
...
.....
...

B. Rész

JÖVEDELEMNYILATKOZAT

(a képviselői tiszteletdíjon kívüli adóköteles jövedelmek)

1. Foglalkozása:

Munkahelye:

Szünetelteti-e foglalkozását: igen

nem

Foglalkozásából származó havi adóköteles (bruttó) jövedelme: Ft

2. Az 1. pontban írt foglalkozásán kívüli, valamennyi olyan tevékenysége, amelyből adóköteles jövedelme származik:

a) A tevékenység megnevezése:

b) A kifizető személye (kivéve a jogszabályon alapuló titoktartási kötelezettség alá eső tevékenységek):

c) A jövedelem rendszeressége (havi, egyéb rendszerességű, eseti vagy időszakos):

d) A jövedelem (bruttó) összege: Ft

a) A tevékenység megnevezése:

b) A kifizető személye (kivéve a jogszabályon alapuló titoktartási kötelezettség alá eső tevékenységek):

- c) A jövedelem rendszeressége (havi, egyéb rendszerességű, eseti vagy időszakos):
- d) A jövedelem (bruttó) összege: Ft
- a) A tevékenység megnevezése:
- b) A kifizető személye (kivéve a jogszabályon alapuló titoktartási kötelezettség alá eső tevékenységek):
- c) A jövedelem rendszeressége (havi, egyéb rendszerességű, eseti vagy időszakos):
- d) A jövedelem (bruttó) összege: Ft

C. Rész

GAZDASÁGI ÉRDEKELTSÉGI NYILATKOZAT

Gazdasági társaságban fennálló tisztsége vagy érdekeltsége:

I.

1. Gazdasági társaság neve:
2. Gazdasági társaság formája:
3. Az érdekeltség formája (tulajdonos, részvényes, bt. esetén beltag/kültag stb.):
4. A tulajdoni érdekeltség keletkezéskori aránya:%
5. A tulajdoni érdekeltség jelenlegi aránya:%
6. A gazdasági társaságban viselt tisztsége:

II.

1. Gazdasági társaság neve:
2. Gazdasági társaság formája:
3. Az érdekeltség formája (tulajdonos, részvényes, bt. esetén beltag/kültag stb.):
4. A tulajdoni érdekeltség keletkezéskori aránya:%
5. A tulajdoni érdekeltség jelenlegi aránya:%
6. A gazdasági társaságban viselt tisztsége:

III.

1. Gazdasági társaság neve:
2. Gazdasági társaság formája:
3. Az érdekeltség formája (tulajdonos, részvényes, bt. esetén beltag/kültag stb.):
4. A tulajdoni érdekeltség keletkezéskori aránya:%
5. A tulajdoni érdekeltség jelenlegi aránya:%
6. A gazdasági társaságban viselt tisztsége:

IV.

1. Gazdasági társaság neve:
2. Gazdasági társaság formája:
3. Az érdekeltség formája (tulajdonos, részvényes, bt. esetén beltag/kültag stb.):
4. A tulajdoni érdekeltség keletkezéskori aránya:%
5. A tulajdoni érdekeltség jelenlegi aránya:%
6. A gazdasági társaságban viselt tisztsége:

V.

1. Gazdasági társaság neve:
2. Gazdasági társaság formája:
3. Az érdekeltség formája (tulajdonos, részvényes, bt. esetén beltag/kültag stb.):
4. A tulajdoni érdekeltség keletkezéskori aránya:%
5. A tulajdoni érdekeltség jelenlegi aránya:%
6. A gazdasági társaságban viselt tisztsége: